

Evalueringsplan for Regionalfonden og Socialfonden Plus i Danmark 2021-2027

Version 2
November 2024

Indhold

1. Indledning	2
2. Planlagte evalueringer.....	3
3.1 Evaluering af enkeltprojekter og temaevalueringer	4
3.2 Evaluering af projekternes bidrag til specifikke målsætninger i programmerne	7
3.2.1 Theory based evaluations (TBE).....	8
3.2.2 Counterfactual impact evaluations (CIE).....	9
Bilag 1 – Evalueringer på prioritetsniveau.....	11

1. Indledning

Der foretages evalueringer for at forbedre kvaliteten af udformningen og gennemførelsen af programmerne, jf. artikel 44 i CPR-forordningen¹.

Resultatorientering og tværgående læring er nøgleord for regionalfondsindsatsen og indsatsen under Socialfonden Plus i Danmark i 2021-2027. Evaluering er en afgørende del af resultatorientering. Evaluering fokuserer på at dokumentere, om og hvordan EU-projekterne rent faktisk virker, og på systematisk opsamling, formidling og forankring af viden og læring, som kan bruges til at udvikle endnu bedre projekter og virkemidler fremover.

Gode og brugbare evalueringer kræver god planlægning. Ifølge CPR-forordningen skal der udarbejdes en evalueringsplan, som beskriver, hvordan evalueringen af indsatsen i Danmark 2021-2027 organiseres, samt hvilke konkrete evalueringer der planlægges gennemført i programperioden og hvorfor. Evalueringsplanen skal godkendes af overvågningsudvalget.²

Overordnet om evaluering i 2021-2027-perioden

Overordnet lægges der op til at fortsætte de evalueringsaktiviteter, der har eksisteret i 2014-2020-programperioden. Evalueringerne har i 2014-2020 perioden været foretaget på både enkeltprojekts-, prioritetsakse- og programniveau og gennem to forskellige evalueringsteoretiske tilgange. Virkningsevalueringer (se afsnit 3 vedr. *Theory based evaluations*) foretaget af en ekstern evaluator – hvor den samme eksterne evaluator har evalueret alle projekter efter samme grundmodel – har været anvendt til at vurdere, hvordan og hvorfor enkeltprojekter har virket, samt på prioritetsakse- og programniveau samlet op på tværgående læring. Derudover anvendes på prioritetsakseniveau kontrafaktiske effektmålinger (se afsnit 3 vedr. *Counterfactual impact evaluations*), der kvantitativt måler, hvor stor en forskel projekterne har gjort for deltagende virksomheder og borgere sammenlignet med en kontrolgruppe. Disse målinger udarbejdes fortsat for 2014-2020-programperioden og resultaterne forventes at kunne præsenteres for overvågningsudvalget i 2023 og i de efterfølgende år.

Den væsentligste ændring i evalueringssetupet vedrører virkningsevalueringerne, hvor alle enkeltprojekter med tilsagn på 3 mio. kr. eller derover skal have foretaget en obligatorisk midtvejsevaluering. Slutevalueringen, der var obligatorisk for projekter med tilsagn på 2 mio. kr. eller derover i 2014-2020 perioden, bliver et tilkøb, som enten Erhvervsstyrelsen eller projektet selv kan gøre brug af.

Jf. artikel 44, stk. 3 i CPR-forordningen skal evalueringerne udarbejdes af interne eller eksterne eksperter, der er funktionelt uafhængige. Størstedelen af evalueringerne vil blive gennemført af den fælles eksterne evaluator. I forhold til de kontrafaktiske effektmålinger så foretages disse på baggrund af data fra Danmarks Statistik, mens medarbejderne hos Erhvervsstyrelsen, der vil blive involveret i målingerne, ikke er eller har været sagsbehandler på de projekter, der inddrages i målingerne.

Effektkæder og evaluering

Erhvervsstyrelsen har gjort brug af effektkæder og indikatorer obligatorisk med henblik på at styrke projekternes effektskabelse, samt at kunne vurdere denne i løbet af de foregående programperioder. Alle projekter gennemføres således ud fra en klar og målbar effektkæde, og projekterne måles på deres fremdrift på prioritetspecifikke output- og resultatindikatorer, der er præcist defineret i indikatorvejledningen for henholdsvis Regionalfonden og Socialfonden

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021

² Jf. artikel 40 stk. 2 i CPR-forordningen

Plus. Dette gør det muligt at sammenligne projekternes resultatskabelse og omkostningseffektivitet inden for de samme prioriteter. Samtidig foretages de eksterne evalueringer af enkeltprojekter med ensartede metoder med henblik på systematisk at opsamle, formidle og forankre læring både mellem projekterne, hos Erhvervsstyrelsen og hos andre interessenter, herunder regionerne og Socialstyrelsen.

På programniveau er Regionalfondsprogrammet og programmet for Socialfonden Plus ligeledes bygget op omkring effektkæder (forandringsteorier), dvs. hver prioritet har sin egen indre sammenhæng mellem aktiviteter, output og resultater.

Effektkæderne i programmerne rummer frihedsgrader til, at det enkelte projekt kan skrues sammen for at tage højde for særlige regionale eller lokale udfordringer og muligheder. Derfor skal alle, som ansøger om EU-medfinansiering, opstille og beskrive deres projekts specifikke effektkæde (årsags-virkningssammenhænge), dvs. forklare hvorfor og hvordan det er hensigten, at netop deres projekt vil virke og bidrage til at indfri målene i EU-programmerne. Effektkæderne øger således muligheden for at evaluere og efterprøve de forventede sammenhænge på både projekt- og prioritetsniveau.

2. Planlagte evalueringer

Alle evalueringer vil blive baseret på velanskrevne metoder. Langt hovedparten af evalueringerne vil være af typen *counterfactual impact evaluations* eller *theory based evaluations*.

Tabel 1 indeholder en oversigt over de planlagte evalueringer, inkl. budget og tidspunkt for gennemførelse. De enkelte evalueringers formål og indhold uddybes i afsnit 3.1-3.2 nedenfor. Som nævnt i indledningen kan planen – med overvågningsudvalgets godkendelse – revideres efter behov.

Det samlede budget for evaluering af enkeltprojekter og temaevalueringer (3.1) dækker projekter igangsat mellem 2022 og 2025. Inkluderet i beløbet er Erhvervsstyrelsens budget for udgifter til evalueringer af enkeltprojekter bestilt af Erhvervsstyrelsen, herunder tilkøb og slutevalueringer samt udgifter til temaevalueringer, workshops og formidling af evalueringsresultater løbende i programperioden. Projekter der modtager over 3 mio. kr. i støtte afholder selv udgiften til den obligatoriske midtvejsevaluering. Udgiften hertil er støtteberettiget. Det samlede ~~budget-loft~~ for udgifter, afholdt af Erhvervsstyrelsen og projektholderne, til evaluering af projekter igangsat ~~i 2022-2025 under rammeaftalen om fælles evaluator for 2022-2025-perioden~~ er på 30.000.000 kr. Der kan bestilles evalueringer under rammeaftalen frem til juli 2026.

Eftersom der på nuværende tidspunkt ikke er indgået en rammeaftale vedrørende evaluering af projekter igangsat ~~fra andet halvår afeft~~ 2026 og frem⁵, er udgifterne til evaluering af disse ikke inkluderet i det samlede budget for evaluering af enkeltprojekter og temaevalueringer (3.1). Det forventes dog, at udgifterne til evaluering af projekter igangsat efter 2025 og frem vil ligge på omtrent samme niveau – inflationskorrigeret - som for 2022-2025 perioden. Forvaltningsmyndigheden vurderer dog løbende om der er behov for justeringer af de samlede evalueringsaktiviteter, hvorfor det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at estimere budgettet for udgifter til evalueringer af projekter igangsat efter rammeaftalen for 2022-2025 er udløbet. 2025.

Overvågningsudvalget vil blive præsenteret for opdaterede budgetter for evalueringsaktiviteter, når der er ~~indgået en ny rammeaftale med en ekstern evaluator, der dækker klarhed~~

evalueringsaktiviteter om evalueringsaktiviteterne efter rammeaftalen for 2022-2025. fra 2025 og frem.

Tabel 1. Oversigt over evalueringsaktiviteter, 2021-2027

Evaluering	Samlet budget (DKK)	Intern/Ekstern evaluator	Tidspunkt
3.1 Evaluering af enkeltprojekter og temaevalueringer	9.000.000	Ekstern	Løbende mellem 2022-2029
3.2 Evaluering af projekternes bidrag til specifikke målsætninger i programmerne	3.000.000 ¹⁾	Ekstern og intern	2025 og 2029

Note: Begge evalueringsaktiviteter omfatter Regionalfonden og Socialfonden Plus.

1) Beløbet omfatter samlet midtvejs- og slutevaluering af Regionalfonden og Socialfonden Plus i henholdsvis 2025 og 2029, samt udgifter til kontrafaktiske effektmålinger (CIE).

3.1 Evaluering af enkeltprojekter og temaevalueringer

Evaluering af enkeltprojekter

I 2014-2020 programperioden blev der udpeget én ekstern evaluator, der skulle varetage evalueringen af enkeltprojekter i programperioden. Modellen med én fælles ekstern evaluator fastholdes i 2021-2027 perioden, hvor der er udpeget en evaluator for 2022-2025 perioden, mens opgaven igen sendes i udbud i 2026.

Evalueringerne af enkeltprojekter vil være kvalitative virkningsevalueringer med fokus på, om projekterne har virket eller ej – og hvorfor. Evalueringerne skal bidrage til at styrke den systematiske læring på tværs af projekter og annonceringer med henblik på at skabe endnu mere effektfulde projekter fremover. Læringen skal være enkel, præcis og anvendelsesorienteret og tage højde for den kontekst, som projekterne er gennemført i, da konteksten ofte er afgørende for, om og hvordan et projekt har virket, og i hvor høj grad læringen kan overføres til andre projekter og regioner.

For alle projekter med tilsagn på 3 mio. kr. eller derover er midtvejsevalueringen obligatorisk. Projekter som får under 3 mio. kr. i tilsagn evalueres som udgangspunkt ikke. Det kan dog på baggrund af en individuel vurdering besluttes, at projekter med under kr. 3 mio. i tilsagn også skal midtvejs- eller slutevalueres.

Slutevalueringen, der var obligatorisk for projekter med tilsagn på 2 mio. kr. eller derover i 2014-2020 perioden, bliver et tilkøb, enten Erhvervsstyrelsen eller projektet selv kan gøre brug af. Skiftet fra at slutevalueringen var obligatorisk til, at dette gælder midtvejsevalueringen er foretaget med afsæt i erfaringer fra 2014-2020 programperioden om, at midtvejsevalueringen er den mest værdifulde for et projekt. Midtvejsevalueringen giver et projekt mulighed for at få sparring ca. halvvejs i projektperioden og følgelig justere projektet med afsæt i evaluators anbefalinger. Slutevalueringer giver omvendt muligheden for at få et mere endeligt og fyldestgørende billede af et projekt. Slutevalueringer er en tilkøbsmulighed, Erhvervsstyrelsen eller projektholder kan benytte sig af, og det forventes således også, at der bliver foretaget en række slutevalueringer i 2021-2027 programperioden.

Datagrundlag for evalueringerne

Som led i opstilling af evaluerings- og læringsdesignet for det enkelte projekt skal den eksterne evaluator sikre sig, at de nødvendige data for at foretage de konkrete evalueringer indsamles. Evaluator vil få adgang til eksisterende data i Erhvervsstyrelsens økonomistyrings- og projektrapporteringssystem, herunder projekternes fremdrift målt på økonomisk forbrug samt aktivitets, output- og resultatindikatorer. Herudover vil evaluator selv indsamle supplerende data via spørgeskemaer og interviews blandt projektholder, -partnere, -medarbejdere og -deltagere.

Udvidet evaluering

I 2014-2020 var der mulighed for at bruge ekstra ”klip” hos den fælles eksterne evaluator på seks forskellige tilkøb. Anvendelsen af udvidet evaluering har imidlertid været begrænset hos både forvaltningsmyndigheden og projektholderne, da tilkøbet ofte ikke har været tænkt ind allerede på annoncerings- og/eller tilsagnstidspunktet, hvormed der er opstået udfordringer ift. ligebehandling af projekterne, når der først i forbindelse med midtvejsevalueringen efterspørges f.eks. yderligere data.

Erhvervsstyrelsen og projektholderne har i den nye programperiode, udover en slutevaluering, mulighed for at tilkøbe tre forskellige evalueringsydelser: *Udvidet opfølgning*, *intern workshop* og *udvidet dataindsamling*. Tilkøbene leveres alle af den fælles eksterne evaluator. Erhvervsstyrelsen har udarbejdet et koncept for brugen af tilkøb, der anvendes i de forskellige erhvervsfaglige teams i Erhvervsstyrelsen med henblik på sikre tidlig overvejelse og bestilling af tilkøb. Formålet med konceptet er således, at tilkøbsmulighederne anvendes, når det skønnes fagligt relevant og nødvendigt for det pågældende projekt.

Afrapportering og brug af evalueringsresultater

Den fælles eksterne evaluator vil udfærdige en evalueringsrapport på 10-15 sider i forbindelse med alle midtvejs- og slutevalueringer. Midtvejsevalueringer skal kunne bruges til styring, dvs. vurdere projektets fremdrift og indeholde konkrete anbefalinger til eventuelle justeringer af projektindhold, organisering mv. i den resterende projektperiode.

Slutevalueringerne skal have fokus på de resultater, som projekterne har leveret og kan forventes at levere efter projektafslutning, samt de vigtigste læringspunkter.

Alle evalueringsrapporter vil blive offentligt tilgængelige på bl.a. forvaltningsmyndighedens projektdatabase.³ Overvågningsudvalget vil løbende få forelagt de vigtigste resultater, læringspunkter fra de forskellige evalueringsaktiviteter. Forvaltningsmyndigheden vil primært fremlægge større evalueringer som temaevalueringer eller den samlede midtvejs- og slutevaluering af Regionalfonden og Socialfonden Plus.

Tværgående evalueringer inden for prioriteter

Projekter inden for samme prioritet i et program er i vid udstrækning sammenlignelige inden for og på tværs af regioner, idet projekterne har programmet som fælles referenceramme.

For projekter inden for samme prioritet, jf. tabel 2, skal evaluator derfor ikke kun evaluere de enkelte projekter, men også foretage tværgående vidensopsamling for at afdække de vigtigste læringspunkter. Formidlingen heraf vil primært ske i forbindelse med den samlede midtvejs- og slutevaluering af Regionalfonden og Socialfonden Plus, men vil også foregå på workshops med f.eks. de respektive erhvervsfaglige teams hos Erhvervsstyrelsen for at sikre en løbende styrkelse af vidensgrundlaget for kommende annonceringer.

³ <https://udviklingidanmark.erhvervsstyrelsen.dk/stoettede-projekter-2014-2020>

Tabel 2. Prioriteter og indsatsområder i henholdsvis Regionalfonds- og Socialfondsprogrammet omfattet af fælles eksterne evalueringer

Regionalfonden	Socialfonden Plus
Prioritet 1. Innovation, konkurrenceevne og digitalisering • Mere forskning og innovation i danske SMV'er • Digitale løsninger der gør SMV'er stærkere • Stærkere SMV'er gennem internationalisering, digitalisering og grøn omstilling	Prioritet 1. Kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne • Erhvervsuddannelse og videregående uddannelse • Kompetenceløft og livslang læring • Social inklusion og styrket arbejdsmarkedsdeltagelse
Prioritet 2. Grøn omstilling i SMV'er	Prioritet 2. Regional indsats – kompetencer til fremtiden og uddannelse til alle • Kompetencer til fremtiden: Regional indsats for at forbedre gymnasiale og erhvervsrettede ungdomsuddannelser • Regional indsats for at fremme lige adgang til og færdiggørelse af uddannelse for både unge og voksne
Prioritet 3. Forudsætningsskabende turismeinfrastruktur fremmer investeringer og beskæftigelse	Prioritet 3. Indsatser til borgere i hjemløshed og risiko for hjemløshed
Prioritet 4. Levende og bæredygtige bymidter	Prioritet 4. Iværksætteri
Prioritet 5. Udvikling af styrkeposition for velfærdsteknologi	Prioritet 5. Social innovation ¹⁾

Note: Nogle af prioriteterne er specificeret ud i indsatsområder. Disse er angivet i punktform.

1) Den økonomiske ramme for prioritet 5 i Socialfonden Plus er 2,7 mio. kr. Prioritetens størrelse taget i betragtning vil projekter udmøntet under prioriteten sandsynligvis blive evalueret samlet eller blive koblet på evalueringen af andre prioriteter under Socialfonden Plus.

Lokale erhvervsfyrtårne

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse udmøntede den 2. februar 2022 595 mio. kr. til de lokale otte erhvervsfyrtårne. I 2021-2027 programperioden er der øremærket 300 mio. kr. fra Regionalfonden og 100 mio. kr. fra Socialfonden Plus til videreudvikling af de otte erhvervsfyrtårne. Midlerne skal udmøntes med henblik på at realisere formål, herunder vision og sigtelinjer i partnerskabsaftalerne for hvert af de otte lokale erhvervsfyrtårne, indgået mellem konsortierne bag erhvervsfyrtårnene, bestyrelserne for de tværkommunale erhvervshuse, Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og en række ministerier. Første annoncering af midler forventes foretaget i 2023. Projekter der vedrører de lokale erhvervsfyrtårne vil blive evalueret efter samme standardmodel som øvrige projekter.

Temaevalueringer

Erhvervsstyrelsen forventer løbende, efter aktuelle behov, at foretage forskellige temaevalueringer af f.eks. prioritetsspecifikke emner eller tværgående elementer. Disse udføres af den fælles eksterne evaluator, der gennem evalueringerne af enkeltprojekter har et stærkt grundlag for at foretage temaevalueringerne. Eftersom Erhvervsstyrelsen på nuværende tidspunkt ikke kender den tidsmæssige placering eller indholdet af temaevalueringerne fremgår de ikke af evalueringsplanen. Mulige temaevalueringer kunne dog være følgende:

Regionale indsatser på uddannelsesområdet – herunder, hvilke organiseringsformer og virkemidler, der har været effektfulde på tværs af regionerne, samt hvordan projekterne efterfølgende forankres.

~~Klynger – herunder, hvordan klyngerne bidrager til at styrke innovationskraften i danske virksomheder inden for Danmarks stærkeste og mest lovende erhvervs- og teknologiområder, samt hvordan klyngerne samler økosystemet på deres respektive områder.~~

Lokale erhvervsfyrtårne – herunder, hvilke læringspunkter, der kan uddrages på baggrund af etableringen af erhvervsfyrtårnene.

Understøttelse af ”Erhvervsfremme i Danmark 2020 – 2023” – herunder, hvordan udmøntningen af midlerne bidrager til at realisere Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses strategi.

Målgruppeadditionalitet i programmerne – herunder i hvilken grad, at projekterne under hvert prioritetsområde formår at tiltrække deltagere, der ikke tidligere har deltaget i erhvervsfremme/strukturfondsprogrammer (samt hvilke typer af projekter/virkemidler, der især bidrager til målgruppeadditionalitet).

Evaluering af Klyngeprogram 2025-2028

Klyngeprogram 2025-2028 finansieres af 360 mio. kr. F&U-midler, som overføres til DEB med Finanslov 2025, 215 mio. kr. Decentrale erhvervsfremmemidler og 87 mio. kr. fra Regionalfondens prioritet 1.1. Der afsættes 3 mio. kr., af de overførte F&U-midler, til en særlig evaluering af programmet. Evalueringen skal, i modsætning til de generelle projektevalueringer, fokusere på den enkelte klyngeaktør, og have et tværgående blik for klyngens evne til at lykkes med sin kerneopgave. Evalueringen skal bruges i en strategisk dialog mellem DEB og klyngernes bestyrelser i løbet af 2025-2028. Evalueringen skal dermed kvalificere en meningsfuld opfølgning på klyngernes performance, men også kvalificere datagrundlaget for udpegningen af styrkepositioner og klyngeorganisationer i tiden efter 2025-2028.

Temaevalueringen vil blive præsenteret for overvågningsudvalget og drøftet på møder i udvalget, når de foreligger i endeligt format.

3.2 Evaluering af projekternes bidrag til specifikke målsætninger i programmerne

Ifølge artikel 44, stk. 1 i CPR-forordningen skal der foretages evalueringer af programmerne vedrørende et eller flere af følgende kriterier: effektivitet, produktivitet, relevans, sammenhæng og merværdi på EU-plan med det formål at forbedre kvaliteten af udformningen og gennemførelsen af programmerne. Desuden skal der, jf. artikel 44, stk. 2, foretages en evaluering for hvert enkelt program for at vurdere dets virkning senest den 30. juni 2029. Forvaltningsmyndigheden planlægger, at der både foretages en midtvejs- og slutevaluering af både Regionalfondsprogrammet og programmet for Socialfonden Plus. Evalueringerne forventes gennemført i henholdsvis 2025 og 2029 jf. bilag 1.

Erhvervsstyrelsen vil evaluere på programmerne og deres virkning via to forskellige tilgange:

- *Theory based evaluations* (TBE): Fokuserer på at vurdere, hvordan og hvorfor projekter skaber resultater, dvs. fokuserer på de forskellige led i projekternes effektkæde (forandringsteori) og sammenhængen imellem dem.
- *Counterfactual impact evaluations* (CIE): Fokuserer på at måle, hvor stor en forskel projekterne har gjort ved at sammenligne de deltagende virksomheder og personers udvikling med en såkaldt kontrolgruppe. Denne metode forudsætter bl.a. et betydeligt

antal deltagere, solide statistiske data og en relevant kontrolgruppe at sammenligne deltagerne med.

De to evalueringstyper har hver deres fordele og ulemper og udelukker ikke hinanden.⁴ Bilag 1 viser, om og hvornår de to typer evalueringer planlægges anvendt til at evaluere projekternes bidrag til at indfri de specifikke mål i programmerne. Evalueringerne uddybes nedenfor, begyndende med TBE, derefter CIE.

For hver prioritet er der tilknyttet én eller flere outputindikatorer og én eller flere resultatindikatorer, der opgøres kvantitativt på projektniveau og i aggregerede format for hver specifikke målsætning. For et overblik over output- og resultatindikatorerne og måltallene tilknyttet hertil henvises til de nationale programmer for henholdsvis Regionalfonden og Socialfonden Plus.⁵

3.2.1 Theory based evaluations (TBE)

Det planlægges at gennemføre *theory based evaluations* (TBE) af alle 15 indsatsområder, jf. bilag 1. For tre prioriteter er det ikke muligt at foretage CIE, eftersom der ikke findes gode og anvendelige registerdata til at foretage den kontrafaktiske effektmåling.

Som nævnt i afsnit 3.1 vil de fælles eksterne evalueringer af enkeltprojekter og tværgående evalueringer af projekter inden for samme prioritet i programmerne have karakter af *theory based evaluations* og have fokus på om projekterne bidrager til at indfri de resultater, som er opstillet for den enkelte prioritet, herunder den specifikke målsætning. Med de fælles eksterne evalueringer vil der således være et solidt grundlag for at kunne vurdere projekternes bidrag til de specifikke målsætninger.

Evalueringerne forventes gennemført i 2025 og i 2029 med det datagrundlag, som er beskrevet i afsnit 3.1 ovenfor, dvs. via viden fra evaluering af enkeltprojekter samt nye interviews og spørgeskemaundersøgelser. Evaluatoren vil være ekstern.⁶ Evalueringerne forventes foretaget i 2025 for at få input til eventuelle justeringer af indsatsen i den resterende programperiode. Der vurderes ikke at være nok erfaringer at indhente før 2025.

Evalueringerne vil både have fokus på effektivitet (målopfyldelse), omkostningseffektivitet (hvad har det kostet at skabe resultaterne) og effekt/impact (i hvor høj grad kan de opnåede resultater tilskrives programindsatsen).

Jf. CPR-forordningens artikel 18 skal forvaltningsmyndigheden forelægge en midtvejsgennemgang af hvert enkelt program til Kommissionen senest den 31. marts 2025. I gennemgangen skal Kommissionen præsenteres for de vigtigste resultater af relevante evalueringer, hvilket på det pågældende tidspunkt forventes at være temaevalueringer og sammenfatninger af evalueringer af enkeltprojekter. Den samlede midtvejsevaluering af programmerne forventes af hensyn til den samlede projektporteføljes fremdrift og hermed det potentielle læringsudbytte af evalueringen ikke færdiggjort før den 31. marts 2025.

⁴ https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/guide/evaluation_sourcebook.pdf

⁵ Regionalfondsprogrammet: https://udviklingidanmark.erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/2022-08/Nationalt%20program%20for%20Regionalfonden%202021-2027_0.pdf

Socialfondsprogrammet: <https://udviklingidanmark.erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/2022-08/Den%20Europ%C3%A6iske%20Socialfond%20Plus%202021-2027.pdf>

⁶ Evalueringerne i 2025 planlægges udført af Pluss/IRIS Group, som er fælles evaluator for 2022-2025 perioden.

Udgifter til TBE

I evalueringsplanen afsættes i alt 2,5 mio. kr. til ovennævnte TBE af de 15 indsatsområder, som er omfattet af de fælles evalueringer. Det budgetterede beløb dækker både den samlede midtvejs- og slutevaluering af Regionalfonden og Socialfonden Plus.

3.2.2 Counterfactual impact evaluations (CIE)

Erhvervsstyrelsen har siden 2011 samarbejdet med Danmarks Statistik om at foretage kontrafaktiske effektmålinger af EU-indsatsen. Målingerne er baseret på Danmarks Statistiks registerdata og effektmålingerne foretages ved at sammenligne virksomheder og personer, der har deltaget i indsatsen med lignende virksomheder og personer, der ikke har deltaget i indsatsen (kontrolgruppe). Erhvervsstyrelsen og Danmarks Statistik vil bygge videre på de positive erfaringer med CIE, og det er planen at foretage CIE af alle de prioriteter, hvor Danmarks Statistik har de nødvendige registerdata. Det vurderes at være tilfældet for seks af de otte indsatsområder i programmet for Socialfonden Plus og for seks af de syv indsatsområder i regionalfondsprogrammet, jf. bilag 1.

Fx kan registerdata bruges til at måle, hvilke af de deltagende virksomheder under prioriteten Stærkere SMV'er gennem internationalisering, digitalisering og grøn omstilling, der oplever økonomisk vækst og dermed bidrager til prioritetens specifikke målsætning om at fremme SMV'ers vækst og konkurrenceevne. Ved at sammenholde deltagervirksomhedernes udvikling med en kontrolgruppe kan man samtidig få et estimat på, i hvor høj grad regionalfondsindsatsen har bidraget til at styrke deltagervirksomhedernes vækst og dermed indfri det specifikke mål for prioriteten.

Det er som udgangspunkt ikke hensigten at gennemføre CIE på enkeltprojekter, men derimod på den samlede mængde af projekter hørende til en given prioritet. Ud over effekt/impact, vil evalueringerne måle, hvad det har kostet at skabe resultaterne (omkostningseffektivitet).

Datagrundlag for CIE

De registerbaserede CIE-målinger er baseret på Erhvervsstyrelsens systematiske indsamling af oplysninger om, hvilke personer (CPR-numre) og virksomheder (CVR- og p-numre), der deltager i projekterne. Disse identifikationsnumre kobles med Danmarks Statistiks registre for at følge den faktiske udvikling i de private deltagervirksomheder (beskæftigelse, omsætning mv.) og blandt personerne (arbejdsmarkedstilknytning, uddannelsesniveau mv.).

Udgifter til CIE

I evalueringsplanen afsættes i alt 500.000 kr. til registerbaseret monitorering og effektmåling af de ovennævnte 12 indsatsområder, der kan evalueres med CIE. Beløbet dækker hele programperioden. I de første år af programperioden vil der udelukkende blive tale om monitorering, mens man længere fremme i programperioden kan begynde at måle effekterne på nogle prioriteter ved hjælp af registerdata, jf. ovenfor.

Afrapportering og brug af evalueringsresultater

Der vil blive udarbejdet samlede evalueringsrapporter for alle indsatsområder, hvor der foretages CIE og for alle indsatsområder, hvor der udarbejdes TBE, opdelt på programniveau, jf. bilag 1. TBE i 2025 vil indeholde den eksterne evaluators anbefalinger til eventuelle justeringer af indsatsen.⁷

⁷ Resultater fra en CIE kan også give grund til at revurdere indsatsen, men typisk vil en CIE fokusere på, om indsatsen har virket eller ej og ikke gå i dybden med hvorfor eller hvordan indsatsen har virket/ikke virket.

Hovedresultaterne fra hver evaluering, inkl. forvaltningsmyndighedens forslag til opfølgning på evaluators eventuelle anbefalinger, forelægges overvågningsudvalget på det førstkommende møde efter evalueringen er afsluttet.

Evalueringsrapporterne, inkl. evt. pressemeddelelse eller lignende, vil blive offentliggjort på forvaltningsmyndighedens hjemmeside og Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses hjemmesiden i det omfang det er relevant. Se <https://erhvervsfremmebestyrelsen.dk/rapporter-og-analyser>.

Bilag 1 – Evalueringer på prioritetsniveau

Regionalfondsprogrammet og programmet for Socialfonden Plus indeholder hver fem prioriteter, hvoraf nogle er udspecificeret i forskellige indsatsområder, mens andre ikke er underopdelt. Til hvert indsatsområde er der tilknyttet en specifik målsætning.

Tabel 3. Evaluering af specifikke målsætninger i Regionalfondsprogrammet

Prioritet	Indsatsområde	Specifik målsætning	Evalueringsstyp e* og tidspunkt
Innovation, konkurrenceevne og digitalisering	Mere forskning og innovation i danske SMV'er	At styrke forsknings- og innovationskapaciteten og udbredelsen af avancerede teknologier	TBE (2025 og 2029) + CIE (2029) + særskilt evaluering af Klyngeprogram 2025-2028
	Digitale løsninger der gør SMV'er stærkere	At udnytte fordelene ved digitalisering for borgere, virksomheder og regeringer	TBE (2025 og 2029)
	Stærkere SMV'er gennem internationalisering, digitalisering og grøn omstilling	At fremme SMV'ers vækst og konkurrenceevne	TBE (2025 og 2029) + CIE (2029)
Grøn omstilling i SMV'er	Grøn omstilling i SMV'er	At fremme overgangen til en cirkulær og ressourceeffektiv økonomi	TBE (2025 og 2029) + CIE (2029)
Udvikling af turismeområder (turismeinfrastruktur)	Forudsætningsskabende turismeinfrastruktur fremmer investeringer og beskæftigelse	At styrke kulturens og den bæredygtige turismes rolle i økonomisk udvikling, social inklusion og social innovation	TBE (2025 og 2029) + CIE (2029)
Levende og bæredygtige bymidter	Levende og bæredygtige bymidter	At fremme en integreret og inklusiv social, økonomisk og miljømæssig udvikling, kultur, naturarv, bæredygtig turisme og sikkerhed i byområder	TBE (2025 og 2029) + CIE (2029)
Udvikling af styrkeposition for velfærdsteknologi	Udvikling af styrkeposition for velfærdsteknologi	At fremme SMV'ers vækst og konkurrenceevne	TBE (2025 og 2029) + CIE (2029)

*(TBE= theory based evaluations, CIE=counterfactual impact evaluations)

Tabel 4. Evaluering af specifikke mål i programmet for Socialfonden Plus

Prioritet	Indsatsområde	Specifik målsætning	Evalueringsstype* og tidspunkt
Kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne	Erhvervsuddannelse og videregående uddannelse	At forbedre uddannelsessystemernes kvalitet, inklusion, effektivitet og arbejdsmarkedsrelevans, herunder gennem validering af ikkeformel og uformel læring, for at støtte tilegnelse af nøglekompetencer, herunder entreprenørfærdigheder og digitale	TBE (2025 og 2029) + CIE (2029)

		færdigheder, og ved at fremme indførelsen af vekselluddannelsessystemer og lærlingeuddannelser	
	Kompetenceløft og livslang læring	At fremme livslang læring, navnlig fleksible opkvalificerings- og omskolingsmuligheder for alle under hensyntagen til iværksætterfærdigheder og digitale færdigheder, i højere grad foregribe forandringer og nye kvalifikationskrav som følge af arbejdsmarkedets behov, lette karriereskift og fremme erhvervsmæssig mobilitet.	TBE (2025 og 2029) + CIE (2029)
	Social inklusion og styrket arbejdsmarkedsdeltagelse	At skabe aktiv inklusion med henblik på at fremme lige muligheder, ikkeforskelsbehandling og aktiv deltagelse og forbedre beskæftigelsesegnetheden, navnlig for ugunstigt stillede grupper	TBE (2025 og 2029) + CIE (2029)
Regional indsats – kompetencer til fremtiden og uddannelse til alle	Kompetencer til fremtiden: Regional indsats for at forbedre gymnasiale og erhvervsrettede ungdomsuddannelser	At forbedre uddannelsessystemernes kvalitet, inklusivitet, effektivitet og arbejdsmarkedsrelevans, herunder gennem validering af ikkeformel og uformel læring, for at støtte tilegnelsen af nøglekompetencer, herunder entreprenørfærdigheder og digitale færdigheder, og ved at fremme indførelsen af vekselluddannelsessystemer og lærlingeuddannelser	TBE (2025 og 2029) + CIE (2029)
	Regional indsats for at fremme lige adgang til og færdiggørelse af uddannelse for både unge og voksne	At skabe aktiv inklusion med henblik på at fremme lige muligheder, ikkeforskelsbehandling og aktiv deltagelse og forbedre beskæftigelsesegnetheden, navnlig for ugunstigt stillede grupper	TBE (2025 og 2029) + CIE (2029)
Indsatser til borgere i hjemløshed og risiko for hjemløshed	Indsatser til borgere i hjemløshed og risiko for hjemløshed	At fremme social integration af mennesker, der er truet af fattigdom eller social udstødelse, herunder de socialt dårligst stillede personer og børn	TBE (2025 og 2029)
Iværksætteri	Iværksætteri	At fremme livslang læring, navnlig fleksible opkvalificerings- og omskolingsmuligheder for alle under hensyntagen til entreprenørfærdigheder og digitale færdigheder, i højere grad foregribe forandringer og nye kvalifikationskrav som følge af arbejdsmarkedets behov, lette karriereskift og fremme erhvervsmæssig mobilitet	TBE (2025 og 2029) + CIE (2029)
Social innovation	Social innovation	At skabe aktiv inklusion med henblik på at fremme lige muligheder, ikkeforskelsbehandling og aktiv deltagelse og forbedre beskæftigelsesegnetheden, navnlig for ugunstigt stillede grupper	TBE (2025 og 2029)

**(TBE= theory based evaluations, CIE=counterfactual impact evaluations)*